

مبانی ریسک عدم رعایت (تطبیق)

در چارچوب مدیریت ریسک جامع و الزامات حاکمیت شرکتی

www.ketab.ir

فرهاد حنیفی

دنیا حاجی شاهوردی

سرشناسه	: حنیفی، فرهاد، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی ریسک عدم رعایت (تطبیق) در چارچوب مدیریت ریسک جامع و الزامات حاکمیت شرکتی/فرهاد حنیفی، دنیا حاجی شاهوردی.
مشخصات نشر	: تهران: آرنا، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۳۴ ص.
شابک	: 978-622-291-031-0
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۳۳-۲۳۴.
موضوع	: بانک و بانکداری -- مدیریت ریسک
موضوع	: Banks and Banking -- Risk management
موضوع	: حاکمیت شرکتی
موضوع	: Corporate governance
شناسه افزوده	: حاجی شاهوردی، دنیا، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگره	: ۱۶۱۵HG
رده بندی دیویی	: ۱۰۶۸۱/۲۳۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۶۰۳۰۳۶
وضعیت رکورد	: فیبا

نشر آرنا

عنوان	: مبانی ریسک عدم رعایت (تطبیق) در چارچوب مدیریت ریسک جامع و الزامات حاکمیت شرکتی
مولفان	: فرهاد حنیفی - دنیا حاجی شاهوردی
ناشر	: آرنا
چاپ	: اول ۱۴۰۰
شمارگان	: ۵۰۰ نسخه قیمت: ۷۸۰۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۹۱-۰۳۱-۰

www.arnapub.com

آن را که منم خرقه عربان نشود هرگز
وان را که منم چاره بیچاره نخواهد شد
آن را که منم منصب معزول کجا گردد
آن خاره که شد گوهر او خاره نخواهد شد

پیش گفتار:

ریسک عدم رعایت را صرف نظر از نوع فعالیت و صنعت مورد مطالعه می توان احتمال عدم اطمینان از انطباق عملکرد با تکالیف رعایت ناظر بر فعالیت تعریف نمود. کمیته بال به عنوان نهاد ذی صلاح بین المللی صنعت بانکداری این ریسک را به عنوان احتمال شمول تحریم های قانونی یا نظارتی، زیان های مالی و یا آسیب وارده بر اعتبار یک بانک در نتیجه ناتوانی در مطابقت با قوانین، مقررات، ضوابط، آیین نامه ها و استانداردهای مرتبط با فعالیت های بانکی مورد توجه قرار می دهد. در سنوات اخیر وقوع این ریسک زمینه ساز وقوع انواع جرائم، مجازات های قانونی و نظارتی و به تبع آن تحمیل زیان مالی به فعالان این صنعت شده است.

در حال حاضر مطالب اندکی در خصوص مدیریت رعایت و ریسک عدم رعایت به زبان فارسی به رشته تحریر در آمده است، لذا در این مختصر تلاش شد تا با بهره گیری از آخرین یافته های داخلی و خارجی مجموعه ای در قالب کتابی تخصصی در اختیار مدیران و کارشناسان نظام بانکی کشور، محققان و دانشجویان این حوزه قرار گیرد.

در فصل اول این مجموعه پس از تعریف ریسک عدم رعایت، به تشریح جایگاه این ریسک در صنعت بانکداری پرداخته خواهد شد. پس از آن در فصل دوم جایگاه ریسک عدم رعایت در چارچوب مدیریت ریسک جامع تشریح می گردد.

در فصل سوم نیز پس از اشاره به کلیات حاکمیت شرکتی و حاکمیت ریسک، به بررسی جایگاه مدیریت رعایت و مدیریت ریسک عدم رعایت به عنوان یکی از سازوکارهای حاکمیت شرکتی و حاکمیت ریسک پرداخته خواهد شد. در دو فصل پایانی مجموعه حاضر نیز به کلیات رهنمودهای کمیته بال و اسناد بانک مرکزی ج.ا.ا. به عنوان الزامات بین المللی و داخلی ناظر بر مدیریت این ریسک در صنعت بانکداری اشاره می گردد.

در پایان امید است تا کارشناسان و صاحب نظران این حوزه با ارسال نظرات خود ما را در بهبود هر چه بیشتر مطالب یاری رسانند.

دنیا حاجی شاهوردی^۱

تهران - دی ماه ۱۳۹۹

پیش به سوی قرنی جدید

www.ketab.ir

فهرست مطالب:

پیش گفتار:	۴
فهرست مطالب:	۶
فصل اول: مقدمه‌ای بر ریسک عدم رعایت قوانین و مقررات	۸
(۱) مقدمه:	۹
(۲) ریسک:	۹
(۳) ریسک عدم رعایت:	۱۷
(۴) جایگاه ریسک عدم رعایت در صنعت بانکداری:	۲۳
(۵) تکالیف رعایت در صنعت بانکداری:	۲۹
(۶) سیستم مدیریت رعایت:	۳۴
(۷) تعریف حوزه‌های کارکرد رعایت:	۳۸
فصل دوم: مدیریت ریسک عدم رعایت در چارچوب مدیریت ریسک جامع:	۴۲
(۱) مقدمه:	۴۳
(۲) سیر تکامل مدیریت ریسک:	۴۳
(۳) معرفی چارچوب‌های مدیریت ریسک:	۴۷
(۳-۱) چارچوب مدیریت ریسک سازمان ایزو:	۴۷
(۳-۲) چارچوب مدیریت ریسک کمیته کوزو:	۶۴
(۳-۲-۱) چارچوب یکپارچه کنترل داخلی کمیته کوزو:	۶۵
(۳-۲-۲) چارچوب مدیریت ریسک جامع کمیته کوزو:	۷۵
(۴) مدیریت رعایت در چارچوب اسناد ایزو:	۹۳
(۴-۱) مراحل اجرای سیستم مدیریت رعایت:	۹۶
(۴-۲) چارچوب ۲C در اجرای کارکرد رعایت:	۱۰۷
(۴-۳) ریسک عدم رعایت در چارچوب مدیریت ریسک جامع و اسناد ایزو:	۱۱۰
(۴-۴) استفاده از شاخص‌های ریسک برای ارزیابی ریسک عدم رعایت:	۱۱۶
(۴-۵) استفاده از چک‌لیست در ارزیابی ریسک عدم رعایت:	۱۱۸

فصل سوم: مدیریت ریسک عدم رعایت در چارچوب حاکمیت شرکتی و حاکمیت ریسک.....	۱۲۳
(۱) مقدمه:.....	۱۲۴
(۲) تعریف حاکمیت شرکتی:.....	۱۲۴
(۳) الزامات بین المللی حاکمیت شرکتی:.....	۱۲۸
(۴) الزامات داخلی حاکمیت شرکتی:.....	۱۳۸
(۵) جایگاه مدیریت رعایت در الزامات حاکمیت شرکتی:.....	۱۶۵
(۶) چارچوب یکپارچه حاکمیت شرکتی، مدیریت ریسک و رعایت:.....	۱۶۹
(۷) جایگاه مدیریت ریسک در حاکمیت شرکتی:.....	۱۷۲
(۸) چارچوب حاکمیت ریسک:.....	۱۷۵
(۹) ساختار سازمانی مناسب برای مدیریت ریسک عدم رعایت:.....	۱۷۹
(۱۰) فرهنگ رعایت:.....	۱۸۶
فصل چهارم: الزامات بین المللی مدیریت ریسک عدم رعایت در مؤسسات اعتباری.....	۱۹۱
(۱) مقدمه:.....	۱۹۲
(۲) رهنمود کارکرد بخش رعایت در بانکها:.....	۱۹۳
(۳) رهنمود رعایت و کارکرد آن در بانکها:.....	۲۰۰
فصل پنجم: الزامات داخلی مدیریت ریسک عدم رعایت در مؤسسات اعتباری.....	۲۰۶
(۱) مقدمه:.....	۲۰۷
(۲) ابلاغ ترجمه رهنمودهای کمیته بال:.....	۲۰۷
(۳) ابلاغ الزامات رعایت در چارچوب ضوابط سیاستی - نظارتی:.....	۲۰۷
(۴) ابلاغ سند مجموعه رهنمودها برای مدیریت موثر ریسک تطبیق:.....	۲۰۸
(۵) ابلاغ دستورالعمل رعایت قوانین و مقررات در مؤسسات اعتباری:.....	۲۲۴
منابع و مآخذ:.....	۲۳۳